

SĒRIJĀ
PAR HARIJA HOLA IZMEKLĒTAJĀM LIETĀM
IZNĀKUŠI ŠĀDI DARBI:

SIKSPĀRNIS

TARAKĀNI

SARKANKRŪTĪTIS

ATRIEBES DIEVIETE

SĀTANA ZVAIGZNE

GLĀBĒJS

SNIEGAVĪRS

LEOPARDS

SPOKS

POLICIJA

SLĀPES

NAZIS

Jo Nesbø
BLODMÅNE

ASINSMĒNESS

Jū Nesbē

No norvēģu valodas tulkojusi
Dace Deniņa

821.113.5-31

Ne 540

Jo Nesbø

BLODMĀNE

Copyright © Jo Nesbø 2022

Published by agreement with Salomonsson Agency.

Vākam izmantots attēls © AdobeStock.com/Lukszczepanski

This translation has been published with the financial support of NORLA.

Arņa Kilbloka vāka dizains

Jū Nesbø

ASINSMĒNESS

Apgāda Zvaigzne ABC vadītāja VIJA KILBLOKA

Projekta vadītāja *Una Orinska*

Redaktore *Iveta Polkmane*

Korektore *Jana Boikova*

Mākslinieciskā redaktore *Inguna Kļava Švanka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA, K. Valdemāra ielā 6,

Rīgā, LV-1010. Red. nr. T-809.

Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā. Saskaņā ar Autortiesību likuma 69.¹ pantu persona ir arī mantiski atbildīga par visiem zaudējumiem un morālo kaitējumu, kuru tā radījusi ar autortiesību pārkāpšanu.

© Tulkojums latviešu valodā, Dace Deniņa, 2023

© Mākslinieciskais noformējums, literārā apdare, izdevums latviešu valodā,

Apgāds Zvaigzne ABC, 2023

ISBN 978-9934-32-168-9

JOĒLA GRĀMATA 3:4

Saule pārvērtīsies tumsībā un mēness asinīs,
pirms nāks Tā Kunga lielā un briesmīgā diena.

PROLOGS

“Oslo,” sacīja vīrietis un pacēla viskija glāzi pie lūpām.

“Vai tā ir vieta, kuru tu mīli visvairāk?” jautāja Lusīla.

Viņš lūkojās tālumā, it kā būtu spiests apdomāt atbildi, pirms pamāja ar galvu. Lusīla nopētīja viņu, kamēr viņš dzēra. Vīrietis bija garš: pat sēdēdams viņai blakus pie bāra letes, viņš slējās galvas tiesu augstāk. Viņam vajadzētu būt vismaz desmit vai pat divdesmit gadu jaunākam par viņas septiņdesmit diviem, alkoholiķu vecumu ir grūti noteikt. Vīrieša seja un augums bija kā izgriezti no koka: kalsni, tīri un cieti. Āda bija bāla, bet uz deguna iezīmējās smalks zilu asinsvadu tīkliņš, kas kopā ar apsarkušajām acīm un balinātu džinsu krāsas varavīksneni lika manīt, ka viņš ir dzīvojis smagi. Smagi dzēris. Smagi kritis. Un varbūt arī smagi mīlējis, jo šī mēneša laikā, kopš viņš kļuvis par *Creatures* jauno pastāvīgo klientu, Lusīla brīžiem bija pamanījusi viņa skatienā sāpes. Gluži kā piekauts suns, izsperts no bara, vienmēr viens pats pašā letes galā. Blakus Bronko, mehāniskajam vērsim, kuru bāra īpašnieks Bens bija paķēris līdzī no kādas izgāzušās filmas “*Urban Cowboy*” uzņemšanas laukuma, kur bija strādājis par rekvizitoru. Tas bija atgādinājums, ka Losandželosa ir būvēta ne tikai uz filmu panākumiem, bet arī uz finansiālu un cilvēcisku fiasko atkritumu kaudzes. Vairāk nekā astoņdesmit procenti filmu pilnībā izgāzās un radīja zaudējumus, šajā pilsētā bija visaugstākais bezpajumtnieku procenti ASV pie iedzīvotāju blīvuma, kādu varētu atrast Bombejai līdzīgās pilsētās. Satiksme grasījās pilsētu nožņaut pavisam, un atlika tikai jautājums: vai ielu noziedzība,

vardarbība un narkotikas pagūs pirmie? Taču saule spīdēja. Jā, šo ellīgo Kalifornijas zobārsta lampu nekad neizslēdza, tā spīdēja bez žēlastības un lika visiem atkritumiem mākslīgajā pilsētā mirdzēt kā īstiem briljantiem, kā patiesiem panākumu stāstiem. Ja tikai viņi zinātu! Kā to zināja viņa – Lusīla, jo viņa bija stāvējusi tur, uz skatuves. Un aiz skatuves.

Vīrietis viņai blakus pilnīgi noteikti nebija stāvējis uz skatuves, aktierus viņa pazina uzreiz. Taču viņš neizskatījās arī pēc tāda, kas būtu raudzījies uz skatuvi ar apbrīnu, cerībām vai skaudību. Vairāk pēc tāda, kam par visu nospļauties. Kam ir pašam savas lietas darāmas. Varbūt mūziķis? Tāds Frenka Zapas tips, kurš producēja pats savus nepieejamos gabalus kādā pagrabā Lorelkanjona bulvārī un nekad tā arī nebija – un nebūs – pamanīts?

Kad jauniņais te kādu laiku bija piestaigājis, viņš un Lusīla sāka pārmiņt strupus sveicienus, kā jau priekšpusdienas viesi nopietnu dzērāju bāros to dara, taču šī bija pirmā reize, kad Lusīla apsēdās viņam blakus un uzsauca dzērienu. Proti, viņa samaksāja par dzērienu, ko vīrietis jau bija pasūtījis, kad ieraudzīja, ka Bens atdod viņam kredītkarti ar tādu sejas izteiksmi, kas viņai pavēstīja, ka tā ir tukša.

“Bet vai Oslo mīl tevi?” viņa vaicāja. “Tāds ir jautājums.”

“Diezin vai,” vīrietis atteica. Kad viņš izvilka pirkstus caur īsu, netīri blondu matu ērkuli ar sirmiem pavedieniem, Lusīla ievēroja, ka vidējā pirksta vietā viņam ir metāla protēze. Viņš nebija nekāds skaistulis, un situāciju neuzlaboja arī brūnganā rēta, kas J burta formā stiepās no mutes kaktiņa līdz ausij – it kā viņš būtu uz āķa noķerta zivs. Taču svešiniekā jautās kaut kas neglīti skaists un gandrīz bīstams, kaut kas tāds, kas bija piemītis arī dažiem viņas kolēģiem šajā pilsētā. Kristoferam Vokenam. Nikam Noltem. Turklāt viņam bija plati pleci. Lai gan varbūt tā šķīta tāpēc, ka pārējais augums bija tik kalsns.

“Ak jā, tieši tos jau mēs gribam visvairāk,” Lusīla sacīja. “Tos, kuri nemīl mūs. Un domājam, ka viņi mūs iemīlētu, ja vien mēs *mazliet* vairāk papūlētos.”

“Ar ko tu nodarbojies?” vīrietis jautāja.

“Dzeru,” viņa atbildēja un pacēla savu viskija glāzi. “Un baroju kaķus.”

“Hm.”

“Tu laikam gribēji jautāt, kas es esmu. Un es esmu...” Lusīla iedzēra no glāzes, apsvērdama, kuru versiju viņam pastāstīt. To, kas domāta saviesīgai tērzēšanai, vai patieso. Viņa nolika glāzi un izvēlējās pēdējo. Lai iet!

“Aktrise, kas nospēlēja vienu lielu lomu. Džuljetu joprojām labākajā “Romeo un Džuljetas” kinoversijā, kuru gan neviens vairs neatceras. Viena liela loma neizklausās daudz, bet tas ir vairāk, nekā dabū lielākā daļa aktieru šajā pilsētā. Esmu bijusi trīsreiz precējusies, divas reizes ar bagātiem kinoproducentiem, kurus pametu ar sev labvēlīgu šķiršanās līgumu, arī tas ir vairāk, nekā dabū lielākā daļa aktieru. Trešais no viņiem bija vienīgais, kuru mīlēju. Aktieris un Apollons bez naudas, disciplīnas un sirdsapziņas. Viņš iztērēja visu manu naudu un mani pameta. Es viņu joprojām mīlu. Lai viņš deg ellē!”

Viņa iztukšoja atlikušo dzērienu, nolika glāzi uz letes un pamāja Benam, ka grib vēl vienu. “Jā, un tāpēc, ka vienmēr iekāroju to, ko nevaru dabūt, es ieguldīju naudu, kuras man nav, kino projektā, kas vilināja ar lielu lomu vecai dāmai. Projektā ar inteligentu scenāriju, aktieriem, kas tiešām māc tēlot, un režisoru, kurš grib likt skatītājiem padomāt, īsi sakot – projektā, par kuru visi saprātīgi cilvēki zina, ka tas ir lemts neveiksmei. Te nu es esmu – sapņotāja neveiksmīniece un tipiska *angeleno*.”

Vīrietis ar garo rētu pasmaidīja.

“Labi, ar to arī pašironija ir iztērēta,” Lusīla sacīja. “Kā tevi sauc?”

“Harijs.”

“Tu neko daudz nerunā, Harij.”

“Hm.”

“Zviedrs?”

“Norvēģis.”

“Vai tu no kaut kā bēdz?”

“Vai es pēc tāda izskatos?”

“Jā. Redzu, ka tev ir laulību gredzens. Vai tu bēdz no sievas?”

“Viņa ir mirusi.”

“Ahā! Tu bēdz no sērām.” Lusīla pacēla glāzi kā tostā. “Vai zini, kuru vietu es mīlu vairāk par visām? Šo, Lorelkanjonu. Ne tagad, bet sešdesmito gadu beigās. Tev būtu vajadzējis te būt, Harij. Ja vien tu tajā laikā jau biji piedzimis.”

“Jā, tā esmu sapratis.”

Lusīla norādīja uz ierāmētajām fotogrāfijām pie sienas Benam aiz muguras.

“Visi mūziķi, kas te apgrozījās. Krosbijs, Stilzs, Nešs un... kā sauca to pēdējo?”

Harijs atkal pasmaidīja.

“*The Mamas and the Papas*,” viņa turpināja. “Kerola Kinga. Džeimss Teilors. Džonija Mičela.” Viņa sarauca degunu. “Izskatījās un izklausījās gandrīz pēc skolnieces, taču salaida ar lielāko daļu iepriekš minēto. Viņa iecirta nagus pat Leonardā, kurš te nodzīvoja ar viņu vienu mēnesi. Es dabūju viņu aizņemties uz vienu nakti.”

“Leonardu Koenu?”

“Viņu pašu. Jauks, patīkams vīrietis. Viņš man mācīja sacerēt pantus ar atskaņām. Lielākā daļa pieļauj muļķīgu kļūdu iesākt ar savu vienīgo labo teikumu, lai pēc tam nākamajā uzrakstītu kaut ko ne pārāk jēdzīgu ar atskaņu, kas pievilktā aiz astes. Īstais triks esot ierakstīt nejēdzīgu atskaņu pirmajā teikumā, tad neviens tai nepievērš uzmanību. Ja tu izdomā skaisto teikumu “*Your hair on the pillow like a sleepy golden storm*” un tad – lai sadabūtu atskaņu – turpini ar banālo “*We made love in the morning, our kisses deep and warm*”, tu esi visu izpostījis. Bet, ja tu maini secību un raksti “*We made love in the morning, our kisses deep and warm, your hair on the pillow like a sleepy golden storm*”, abi teikumi iegūst dabisku eleganci. Tā mēs to dzirdam, jo nospriežam, ka dzejnieks domā tādā pašā secībā. Tas jau nav nekāds brīnums, jo mēs, cilvēki, esam tā iekārtoti: mēs uztveram to, kas notiek, kā sekas tam, kas notika iepriekš, nevis otrādi.”

“Hm. Tas, kas notiek, ir sekas tam, kas vēl notiks?”

“Tieši tā, Harij! Tu saproti?”

“Neesmu drošs. Vai tev ir kāds piemērs?”

“Jā, protams.” Lusīla iztukšoja dzērienu. Harijs laikam bija sa-
klausījis kaut ko viņas tonī, jo viņa redzēja, kā viņš paceļ uzaci
un ātri noskenē bāra telpu.

“Šobrīd ir tā, ka es tev stāstu: esmu parādā naudu kādam filmas
projektam,” Lusīla sacīja un caur netīro logu ar pusnolaistajām
žalūzijām palūkojās uz smilšaino stāvlaukumu pie bāra. “Tā nav
nejaušība, bet sekas tam, kas *notiks*. Proti, blakus manai mašīnai
ārpusē stāv balts *Camaro*.”

“Ar diviem vīriešiem iekšā,” Harijs sacīja. “Tas stāv tur jau div-
desmit minūtes.”

Lusīla pamāja ar galvu. Harijs tikko bija apstiprinājis, ka viņa
nav kļūdījusies, uzminot viņa profesiju.

“Es šodien jau redzēju šo auto pie savas mājas,” viņa teica.
“Nejūtos šokēta, jo viņi mani brīdināja, ka atsūtīs piedzinējus.
Un ne jau sertificētos. Tā sakot, tas aizdevums nenāca no bankas.
Kad es izešu ārā pie savas mašīnas, viņi droši vien gribēs man
kaut ko pastāstīt. Pieņemu, ka viņi joprojām apmierināsies ar to
vien – brīdinājumiem un draudiem.”

“Hm. Tad kāpēc tu man to stāsti?”

“Tāpēc, ka tu esi policists.”

Atkal piepaceltā uzacs. “Tiešām?”

“Mans tēvs bija policists, un jūs var skaidri atšķirt visā pasaulē.
Lieta tāda, ka es gribu lūgt, lai tu pavadi mani, ejot ārā no bāra.
Ja viņi kļūtu skaļi un draudīgi, es gribu, lai tu iznāc uz lieveņa
un... jā, izskaties pēc policista, un viņi aizlaižas. Lai gan esmu
visai pārliecināta, ka līdz tam nenonāks, es justos mazliet drošāk,
ja tu paturētu mūs acīs.”

Harijs domīgi palūkojās uz viņu. “Okei,” viņš atteica.

Lusīla jutās pārsteigta. Vai viņš nebija ļāvies pierunāties maz-
liet par vieglu? Taču reizē viņa skatienā bija kaut kas stingrs, kas
lika viņam uzticēties. Bet, no otras puses, viņa bija uzticējusies
arī Apollonam. Un režisoram, un producentam. Tā lielos vilcienos.

“Es nu tagad iešu,” viņa sacīja.

Harijs Hols turēja glāzi rokā. Klausījās gandrīz nedzirdamajā kūstošo ledus gabaliņu šņākoņā. Nedzēra. Viņš bija tukšā un nonācis līdz ceļa galam, tāpēc izbaudīs šo dzērienu lēnām. Viņš ļāva skatienam pakavēties pie vienas no fotogrāfijām aiz letes. Tas bija viņa jaunības gadu iemīļotais rakstnieks Čārlzs Bukovskis laukumā pie *Creatures*. Bens bija stāstījis, ka foto esot no septiņdesmitajiem. Bukovskis stāvēja, aplicis roku draugam ap pleciem, aina izskatījās pēc saullēkta, abi ģērbusies havajiešu stila kreklos, stiklainiem skatieniem, kniepatatu zilītēm un triumfējošiem smaidiem, it kā tikko būtu sasnieguši Ziemeļpolu pēc īpaši grūta ceļojuma.

Harijs nolaida skatienu pie kredītkartes, ko Bens bija nometis uz letes viņam priekšā.

Tukša. Iztukšota. Vairs nekā nebija. *Mission accomplished*¹. Un tieši tāda jau šī misija bija: dzert, līdz vairs nebūs palicis nekā. Ne naudas, ne dienu, ne nākotnes. Atlika tikai paraudzīt, vai viņam ir pietiekami daudz drosmes – vai glēvuma –, lai pieliktu punktu. Zem matrača moteļa istabā gulēja veca *Beretta* pistole. Viņš to par divdesmit pieciem dolāriem bija nopircis no bezpajumtniekiem, kas dzīvoja zilajās teltīs lejā Skidrovā. Tajā bija trīs lodes. Harijs paņēma kredītkarti sauļā un saspieda pirkstus. Pagriezās un paskatījās ārā pa logu. Sekoja ar acīm vecajai dāmai, kad viņa izgāja stāvlaukumā. Tik maza viņa bija. Slaika, trausla un stipra kā zvirbulēns. Bēškrāsas bikses un pieskaņota īsa jaciņa. Šim arhaiskajam, bet gaumīgajam ģērbšanās stilam piemita kaut kas no astoņdesmitajiem. Tā viņa katru priekšpusdienu ienāca bārā. Ar stilu. Pie publikas, kura sastāvēja no diviem līdz astoņiem skatītājiem.

“Lusīla ir klāt!” Bens mēdza paziņot, pirms sāka sajaukt Lusīlas pastāvīgo indi – *whisky sour*.

Bet ne jau tas, kā viņa ieņēma telpu, bija svarīgi. Harijam kaut kas viņā atgādināja māti, kura bija nomirusi onkoloģijas slimnīcā, kad viņš bija piecpadsmit gadus vecs, un izrāvusi pirmo lodes caurumu viņa sirdī. Tas bija Lusīlas maigais, smejošais un

---

¹ Misija pabeigta. (*Angļu val.; šeit un turpmāk – tulk. piez.*)

reizē skumjais skatiens, gluži kā labsirdīgai, bet rezignētai dvēselei. Rūpes, ko viņa izrādīja citiem, apjautādamās par jaunumiem attiecībā uz viņu kaitēm, mīlas dzīvi un tuviniekiem. Un rūpes, ko viņa izrādīja Harijam, ļaudama viņam vienā mierā sēdēt pie letes telpas otrā galā. Māte, mazrunīgā sieviete, kas bija ģimenes kontroltorņis, nervu centrs, kurš raustīja pavedienus tik diskrēti, ka viegli varēja iedomāties – te visu nosaka tēvs. Māte, kura bija drošā azote, tā, kura vienmēr saprata, tā, kuru viņš bija milējis vairāk par visu un kura tāpēc kļuva par Harija Ahilleja papēdi. Kā toreiz, kad otrajā klasē pie durvīm kāds uzmanīgi piekļāvēja un parādījās māte ar pusdienu sainīti, ko viņš bija aizmirsis mājās. Viņu ieraugot, Harijs automātiski atplauka, pirms izdzirdēja dažu klasesbiedru smieklus un tad izgāja gaitenī un dusmās paziņoja, ka māte ir likusi viņam justies neveikli, viņai ir jāiet prom un viņam nevajag ēdienu. Māte tikai pasmaidīja savu skumjo smaidu, iedeva sainīti, noglāstīja viņam vaigu un devās projām. Viņa to nekad vairs nepieminēja. Protams, viņa bija visu sapratusi, kā allaž. Un, tovakar likdamies gulēt, to saprata arī Harijs. Ne jau *māte* bija vainīga pie tā, ka viņš sajutās neveikli. Tas bija tāpēc, ka visi to bija redzējuši. Viņa mīlestību. Viņa ievainojamību. Turpmākajos gados Harijs vairākkārt bija domājis, ka vajadzētu atvainoties, bet tas laikam būtu vienkārši muļķīgi.

Smilšainajā laukumā sacēlās putekļu mākonis un uz mirkli apņēma Lusīlu, kas pieturēja savas saulesbrilles. Harijs redzēja, ka baltā *Camaro* pasažieru puses durvis atveras un ārā izkāpj vīrietis saulesbrillēs un sarkanā pikē kreklā. Aiziet priekšā automašīnai un aizšķērso Lusīlai ceļu.

Harijs gaidīja sarunu abu starpā. Taču vīrietis paspēra soli uz priekšu un satvēra Lusīlu aiz rokas. Sāka vilkt viņu uz *Camaro*. Harijs redzēja, kā viņas kurpju papēži ieurbjas grantī. Un tagad viņš arī ieraudzīja, ka *Camaro* nav ASV numurzīmes. Šajā pašā mirklī viņš nolēca no bāra krēsla. Aizskrēja pie durvīm, atsita tās vaļā ar elkoni, apžilba saules gaismā un gandrīz paklupa uz abiem lieveņa pakāpieniem. Aptvēra, ka nepavisam nav skaidrā. Nopeilēja abus auto. Acis pamazām pierada pie gaismas. Aiz stāvlaukuma,

otrpus ceļam, kas vijās augšup pa zaļo kalna nogāzi, atradās miegains veikaliņš, taču Harijs neredzēja nevienu citu cilvēku – tikai Lusīlu un vīrieti, kurš vilka viņu uz *Camaro*.

“Police!” Harijs iekliedzās. “Let her go!”¹

“Please stay out of this, sir!”² vīrietis uzkliedza pretī.

Harijs nosprieda, ka svešajam ir tāda pati pagātne kā viņam, tikai policisti šādās situācijās runā pieklājīgi. Harijs arī zināja, ka fiziska saķeršanās ir neizbēgama, un parasti pirmais likums tuvcīņā ir vienkāršs: negaidi, jo uzvar tas, kurš uzbrūk pirmais un ar maksimālu agresiju. Tāpēc viņš nesamazināja ātrumu, un tas otrs laikiem aptvēra Harija nodomus, jo palaida Lusīlu vaļā un tvēra pēc kaut kā aiz muguras. Parāva roku uz priekšu. Tā turēja spīdīgu pistoli, ko Harijs tūlīt pazina. *Glock 17*. Kas tagad bija pavērsta pret viņu.

Harijs samazināja ātrumu, taču turpināja iet vīrieša virzienā. Redzēja tā otra acis, kas mērķēja aiz pistoles. Viņa balsi pa pusei apslāpēja pikaps, kas aizbrauca garām pa ceļu.

“Lasies, no kurienes nāci, ser. Tūlīt!”

Taču Harijs turpināja iet viņa virzienā. Aptvēra, ka labajā rokā joprojām tur kredītkarti. Vai tādas būs beigas? Putekļainā stāvlaukumā svešā zemē, žilbinošos saules staros, bankrotējis un viegli iereibis, cenšoties paveikt to, ko nebija spējis izdarīt savas mātes labā, nebija spējis izdarīt nevienam no tiem, ko jebkad bija mīlējis?

Viņš pievēra acis un sažņaudza pirkstus ap kredītkarti tā, ka roka izveidoja kaltu.

Viņa galvā dūca Lusīlas aplami citētās Leonarda Koena dziesmas nosaukums “*Hey, that’s no way to say goodbye*”.

Nē, pie velna, nūdien ne!

---

¹ Laidiet viņu vaļā! (*Angļu val.*)

² Lūdzu, nejaucieties iekšā, ser! (*Angļu val.*)

1. NODAĻA

Piektdiena

Pulkstenis rādīja astoņi, pusstunda, kopš pār Oslo norietējusi septembra saule, un trīsgadniekiem pienācis gulētiešanas laiks.

Katrīne Brata nopūtās un telefonā nočukstēja: “Vai tu nevari aizmigt, mīlulīt?”

“Vesmamma nepaleizi dzied!” atbildēja bērna balstiņa un ievilka gaisu caur aizliktu degunu. “Ku tu esi?”

“Man vajadzēja aizbraukt uz darbu, mīlulīt, bet drīz es būšu mājās. Vai mammai drusku padziedāt?”

“Jā.”

“Bet tad tev jātaisa actiņas ciet.”

“Jā.”

“Zilo vīriņu?”

“Jā.”

Katrīne zemā, dziļā balsī sāka dziedāt melanholisko dziesmiņu.

Zilo vīriņ, āzīt manu, iedomā par puisēniņu.

Viņai nebija ne jausmas, kāpēc bērniem jau vairāk nekā simt gadu patika, ka viņus ieaijā miegā ar stāstiņu par nobijušos zēnu, kurš prāto, kāpēc viņa iemīļotais āzītis nav pārnācis no ganībām, un baidās, ka āzītis, lāča nokosts, guļ miris un saplosīts kaut kur kalnos.

Tomēr jau pēc pirmā pantiņa viņa dzirdēja, ka Gerts elpo vienmērīgāk un dziļāk, bet pēc nākamā telefonā atskanēja vīramātes čuksti:

“Viņš aizmiga.”

“Paldies!” Katrīne sacīja, tupējusi tik ilgi, ka bija spiesta atbals-
tīties pret zemi ar roku. “Es atbraukšu, līdzko varēšu.”

“Tev nav jāsteidzas, mīļā. Un man ir jāpateicas tev par to, ka
tu mūs te uzņem. Zini, aizmizis viņš tik ļoti līdzinās Bjērnam.”

Katrīne norija kamolu kaklā. Kā parasti, nespēja neko atbildēt,
kad vīramāte tā sacīja. Ne tāpēc, ka viņai nepietrūktu Bjērna, ne
tāpēc, ka viņa nepriecātos par to, ka Bjērna vecāki saskatīja viņu
Gertā. Bet tāpēc, ka tā gluži vienkārši nebija taisnība.

Viņa koncentrējās uz to, kas tagad atradās viņas priekšā.

“Skarba miega dziesmiņa,” sacīja Sunmins Larsens, kas bija
atnācis un notupies viņai blakus. “*Varbūt guli kaut kur beigts?*”

“Zinu, taču viņš grib tikai to,” Katrīne atteica.

“Jā, un viņš to dabū.” Kolēģis pasmaidīja.

Katrīne pamāja ar galvu. “Vai esi kādreiz domājis par to, ka
bērnībā mēs sagaidījām no saviem vecākiem beznosacījumu mīles-
tību, nedodami neko preti? Ka patiesībā mēs bijām parazitīti. Bet
tad mēs izaugām un viss pilnībā mainījās. Kā tev šķiet, kurā brīdī
mēs zaudējām ticību, ka mūs var mīlēt bez nosacījumiem, vien-
kārši par to, ka esam?”

“Tu domā: kad to zaudēja viņa?”

“Jā.”

Abi lūkojās lejup uz jaunās sievietes līķi, kas gulēja uz meža
zemes. Bikses un apakšbikšītes bija novilkta lejup līdz potītēm,
taču plānās dūnu jakas rāvējslēdzējs aizvilks. Seja – pavērsta
augšup pret zvaigžņotajām debesīm – šķita krīta bāla gaismā, ko
meta aiz kokiem novietotie izmeklēšanas grupas starmeši. Mei-
kaps – kas izskatījās, it kā būtu notecējis un sastindzis vairākas
reizes, – bija izsmērēts svītrās. Mati – ķimikāliju blondi – lipa pie
vienas sejas puses. Lūpas bija piepildītas ar silikonu, bet mākslīgās
skropstas kā jumta dzega slējās pār vienu aci, kas bija iegrimusi
dobulī un stingi blenza augšup un viņiem garām. Un arī pār otru
aci, kuras nebija, tās vietā tikai tukšs dobums. Varbūt tieši šo

nesadalāmo mākslīgo vielu dēļ liķis, par spīti visam, bija saglabājies tik labi.

“Es pieņemu, ka tā ir Susanne Annešena?” Sunmins vaicāja.

“Es arī,” atbildēja Katrīne.

Abi izmeklētāji nāca katrs no savas nodaļas: Katrīne no Oslo policijas Smago noziegumu izmeklēšanas nodaļas, bet Sunmins no *KRIPOS*. 26 gadus vecā Susanne Annešena bija pazudusi jau septiņpadsmit dienu un pēdējo reizi manīta novērošanas kamerā Skullerudas metrostacijā aptuveni divdesmit minūšu gājiena attālumā no vietas, kur viņi atradās šobrīd. Vienīgās pēdas no otras pazudušās sievietes, 27 gadus vecās Bertīnes Bertilsenas, bija viņas automašīna, kuru atrada pamestu stāvlaukumā Grefsenkollenē, pastaigu vietā pilsētas otrā malā. Sievietei, kura gulēja viņu priekšā, bija blondi mati, kas saskanēja ar Susannes attēlu novērošanas kamerā, bet Bertīne saskaņā ar tuvinieku un draugu teikto šobrīd bija brunete. Turklāt uz līķa kailās ķermeņa apakšdaļas nebija neviena tetovējuma, savukārt Bertīnei esot tetovējums uz potītes – *Louis Vuitton* logo.

Septembris pagaidām bija bijis samērā vēss un sauss, un līķa plankumi – zili, lillā, dzeltenī un brūni – varēja saskanēt ar faktu, ka liķis te nogulējis gandrīz trīs nedēļas. Tas pats attiecās uz smaku, kas cēlās no ķermeņa gāzēm, kuras pamazām izplūda no visām atverēm. Katrīne bija ievērojusi arī balto tievu matiņu laukumu zem nāsīm: sēnes. Lielajā brūcē uz kakla mudžēja akli, dzeltenbāli mušu kāpuri. Katrīne tos bija redzējusi tik bieži, ka vairs īpaši nereaģēja. Galu galā – citējot Hariju – mušu kāpuri ir tikpat uzticami kā *Liverpool* kluba fani. Neatkarīgi no diennakts laika, vietas un laikapstākļiem tie stundas laikā uzrodas, kad tos pievilina dimetiltrisulfīda smarža, ko ķermenis sāk izdalīt tajā pašā brīdī, kad nomirst. Mušas izdēj oliņas, un pēc dažām dienām izšķīlas kāpuri, kas sāk mieloties ar trūdošo miesu. Tie iekūņojas, kūniņas pārvēršas par mušām, kas meklē liķus, lai izdētu oliņas, un pēc mēneša ir nodzīvojušas savu dzīvi līdz galam un mirst. Tāds ir to

dzīves cikls. Ne īpaši atšķirīgs no mūsējā, Katrīne nodomāja. Vai drīzāk – ne īpaši atšķirīgs no manējā.

Katrīne palūkojās apkārt. Baltā ģērbusies krimināltehniķi bez skaņas kustējās starp kokiem kā spoki un meta biedējošas ēnas ikreiz, kad uzzibsnīja viņu fotoaparātu zibspuldzes. Mežs bija liels. Būtībā Ēstmarka jūdzi pēc jūdzes turpinājās līdz pat Zviedrijai. Līķi bija uzgājis kāds skrējējs. Vai, pareizāk sakot, skrējēja suns, kurš bija skrējis bez saites un no šaurā grants celiņa nozudis mežā. Bija jau tumšs, un skrējējs – kurš skrēja ar pieres lukturīti – bija sunim sekojis, to saukdams, un visbeidzot atradis vicinām asti blakus līķim. Proti, astes vicināšana netika pieminēta, to Katrīne bija iztēlojusies pati.

“Susanne Annešena,” viņa nočukstēja, īsti nezinādama, kam. Varbūt mirušajai kā mierinājumu un apliecinājumu, ka viņa beidzot ir atrasta un identificēta.

Nāves cēlonis bija acīm redzams. Grieziens pār rīkli pletās uz Susannes Annešenas tievā kakla kā smaids. Lielāko daļu asiņu acīmredzot bija aprijuši mušu kāpuri, dažādi kukaiņi un varbūt arī citi dzīvnieki, tomēr viršos un uz viena no koku stumbriem Katrīne pamanīja asiņu šalts pēdas.

“Nogalināta uz vietas,” viņa sacīja.

“Tā izskatās,” piebilda Sunmins. “Kā tu domā: vai viņa ir izvarota? Vai arī vienkārši izmantota pēc tam, kad viņu nogalināja?”

“Izmantota pēc tam,” Katrīne atbildēja, ar kabatas lukturīti apgaismodama Susannes rokas. “Neviena aizlūzuša naga, nekādu cīņas pazīmju. Bet es centīšos pierunāt Tiesu medicīnas institūtu veikt līķa apskati nedēļas nogalē, tad mēs uzzināsim, ko domā viņi.”

“Autopsiju?”

“To mēs noteikti nedabūsim agrāk par pirmdienu.”

Sunmins nopūtās. “Jā, jā, tad jau tas noteikti ir tikai laika jautājums, līdz mēs atradīsim Bertīni Bertilsenu izvarotu un ar pārgrieztu rīkli kaut kur Grefsenkollenē.”

Katrīne pamāja ar galvu. Aizvadītā gada laikā viņa un Sunmins bija viens otru labāk iepazinuši, un viņš bija apstiprinājis savu reputāciju kā viens no *KRIPOS* labākajiem izmeklētājiem. Daudzi sprieda, ka viņš pārņems *KRIPOS* izmeklēšanas nodaļas vadītāja vietu dienā, kad to pametīs Ūle Vinters, un no tās dienas nodaļai būs daudz labāks priekšnieks. Iespējams, taču bija arī tādi, kuri apšaubīja, ka valsts galveno izmeklēšanas dienestu varētu vadīt adoptēts dienvidkorejietis un gejs, kurš turklāt ģērbjas kā angļu aristokrāts. Viņa klasiskā tvīda medību jaka un zamsādas zābaki asi kontrastēja ar Katrīnes plāno *Patagonia* dūnu jaku un *Gore-Tex* krosenēm. Kad Bjērns vēl bija dzīvs, viņš to dēvēja par “*gorpcore*”, un Katrīne saprata, ka tas ir starptautisks trends, kad ļaudis iet uz krogu, ģērbušies tā, it kā grasītos doties pārgājienā kalnos. Viņa to bija dēvējusi par pielāgošanos dzīvei maza bērna mātes lomā. Taču patiesībā bija spiesta atzīt, ka piezemēto un praktisko apģērba stilu noteica arī tas, ka viņa vairs nebija jaunais, dumpīgais izmeklēšanas talants, bet gan Smago noziegumu izmeklēšanas nodaļas vadītāja.

“Kā tu domā: kas tas ir?” Sunmins jautāja.

Katrīne zināja, ka kolēģis domā to pašu, ko viņa. Un neviens negrasījās pateikt šo vārdu skaļi. Vēl ne. Katrīne nokremšļojās:

“Vispirms mums jākoncentrējas uz to, kas mums ir šeit, un jānoskaidro, kas noticis.”

“Piekrītu.”

Katrīne cerēja, ka “piekrītu” ir vārds, kuru viņa tuvākajā laikā no *KRIPOS* dzirdēs bieži. Jā, viņa, protams, priecājās par visu iespējamo palīdzību. *KRIPOS* bija ziņojuši, ka ir gatavi to sniegt, jau kopš brīža, kad tieši nedēļu pēc Susannes pazušanas tika ziņots par Bertīnes Bertilsenas pazušanu uzkrītoši līdzīgos apstākļos. Abas sievietes bija izgājušas no mājām otrdienas vakarā – neviename, ko policija noklaušinājusi, nepastāstot, kurp un kāpēc viņas dodas, – un tā arī vairs nebija atgriezušās. Turklāt abas sievietes saistīja arī citi apstākļi. Pamazām policija atteicās no galvenās

teorijas, ka Susanne varētu būt iekļuvusi nelaiimes gadījumā vai atņēmusi sev dzīvību.

“Labi, tā arī darīsim,” Katrīne noteica un piecēlās. “Man jāpaziņo priekšniecībai.”

Katrīnei bija brītiņu jāpastāv, pirms kājās atgriezās jutīgums. Viņa apgaismoja ceļu ar mobilo telefonu, lai būtu droša, ka sper kāju apmēram tajās pašās pēdās, ko viņi bija atstājuši, nākdami uz nozieguma vietu. Izgājusi ārpus norobežojošām lentēm, kas bija nostieptas starp kokiem, viņa uzspieda pirmos burtus no kriminālpolicijas priekšnieces vārda. Būdila Mellinga atbildēja pēc trim signāliem.

“Te Brata. Piedod, ka zvanu tik vēlu, taču izskatās, ka mēs esam atraduši vienu no pazudušajām sievietēm. Nogalināta, ar pārgrieztu rīkli, asinis šļākušās kā no miega artērijas, iespējams, izvarota vai seksuāli izmantota. Visai droši, ka tā ir Susanne Annešena.”

“Ļoti skumji,” Mellinga atbildēja. Viņa to pateica bez kādas izteiksmes, un Katrīne tūlīt iztēlojās Būdilas Mellingas neizteiksmīgo seju, bezkrāsaino ģērbšanās stilu, ķermeņa valodu bez temperamenta iezīmēm un – pilnīgi noteikti – ģimenes dzīvi bez konfliktiem un seksu bez aizrautības. Vienīgais, kas nesen ieceltajā nodaļas vadītājā kaut ko sakustināja, bija drīzumā vakantā policijas priekšnieka vieta. Ne jau tas, ka Mellinga nebūtu kvalificēta, vienkārši Katrīnei viņa šķita tik neizturami garlaicīga. Defensīva. Glēva.

“Vai sasauksi preses konferenci?” vaicāja Mellinga.

“Labi. Vai tu...?”

“Nē, kamēr tas ir liķis bez galīgi apstiprinātas identitātes, par to parūpējies tu.”

“Tad kopā ar *KRIPOS*? Viņu cilvēki bija nozieguma vietā.”

“Jā, labi. Ja tev nav citu jautājumu, mums ir viesi.”

Pauzē, kas sekoja šiem vārdiem, Katrīne fonā sadzirdēja klušanas sarunas. Izklausiņās pēc patīkamas domu apmaiņas, tādas ar pilnīgu saskaņu, kurā viens tikai apstiprina un padziļina to, ko

otrs jau pateicis. Sociālo saišu nostiprināšana. Tā Būdilai Mellingai patika vislabāk. Priekšniece noteikti justos aizkaitināta, ja Katrīne atgrieztos pie šī temata. Viņa to bija ierosinājusi uzreiz pēc tam, kad tika ziņots par Bertīnes Bertilsenas pazušanu un radās aizdomas, ka abas sievietes būtu varējis nogalināt viens un tas pats vīrietis. Viņa neko nepanāca, Mellinga pilnīgi skaidri to noraidīja, un diskusija bija cauri. Katrīnei vajadzētu likties mierā.

“Tikai viena lieta,” viņa ierunājās. Ļāva šiem vārdiem izskanēt un ievilka elpu.

Priekšniece viņu apsteidza.

“Atbilde ir “nē”, Brata.”

“Bet viņš ir mūsu vienīgais speciālists šajā jomā. Piedevām – vislabākais.”

“Un vissliktākais. Turklāt mums viņa vairs *nav*. Paldies Dievam.”

“Prese viņu meklēs, jautās, kāpēc mēs ne...”

“Tad tev jāsaka patiesība: mēs nezinām, kur viņš atrodas. Turklāt, atceroties to, kas notika ar viņa sievu, apvienojumā ar viņa labilo raksturu un alkoholismu, es nemaz nespēju iztēloties, ka viņš varētu strādāt slepkavības izmeklēšanā.”

“Domāju, ka zinu, kā viņu atrast.”

“Aizmirsti to, Brata. Ja sāksi ķerties pie veciem varoņiem ikreiz, kad situācija kļūst nedaudz saspringta, izskatīsies, ka tu uzkrītoši nenovērtē cilvēkus, kas Slepkavību izmeklēšanas nodaļā reāli ir tavā rīcībā. Kā tu domā: ko tas nodarīs viņu pašapziņai un motivācijai, ja tu paziņosi, ka gribi atvest norakstītu lūzni? To sauc par sliktu vadības stilu, Brata.”

“Okei,” Katrīne atbildēja un asi norija siekalas.

“Lieliski, es novērtēju to, ka tev tas šķiet okei. Vai vēl kas?”

Katrīne apdomājās. Tātad Mellingu patiesībā varēja izprovocēt, lai viņa drusiņ parāda zobus. Ļoti labi. Katrīne palūkojās uz Mēness sirpi, kas karājās virs koku lapotnēm. Šovakar Ārne – jaunais vīrietis, ar kuru viņa satikās jau gandrīz mēnesi, – bija pastāstījis, ka pēc nedēļas būs vērojams pilns Mēness aptumsums,

tā sauktais asinsmēness, un viņiem vajadzētu to nosvinēt. Katrīnei nebija ne jausmas, kas ir asinsmēness, bet acīmredzot tas bija kaut kas tāds, kas parādās katru otro vai trešo gadu, un Ārne bija tā aizrāvis, ka viņa nesadūšojās pateikt: varbūt viņiem nevajadzētu neko plānot tik tālā nākotnē kā pēc divām nedēļām, viņi taču viens otru tik tikko pazīst. Katrīne nekad nebija baidījies no konfliktiem un allaž bijusi tieša, to viņa, visticamāk, bija mantojusi no tēva – Bergenas policista, kurš bija sadzīvojis sev vairāk ienaidnieku, nekā pilsētā bija lietaņu dienu, – taču viņa bija iemācījies izvēlēties savas kaujas un tām paredzēto laiku. Lai gan apdomājies viņa saprata, ka pretstatā konfrontācijai ar vīrieti, par kopīgo nākotni ar kuru nebija droša, šī kauja viņai būs jāizcīna. Un labāk tagad nekā vēlāk.

“Vēl tikai viena lieta,” Katrīne sacīja. “Vai es to drīkstu pateikt arī preses konferencē, ja kāds jautās? Vai nākamās nogalinātās meitenes vecākiem?”

“Ko pateikt?”

“Ka Oslo policija atsakās meklēt palīdzību pie vīrieša, kurš Oslo ir atradis un notvēris trīs sērijslepkavas. Jo mēs domājam, ka tas varētu aizskart dažu kolēģu pašpārliecību.”

Iestājās ilga pauze, un tagad Katrīne nedzirdēja arī sarunas fonā. Visbeidzot Būdila Mellinga nokremšļojās.

“Zini ko, Katrīn? Tu pie šīs lietas esi strādājusi ilgi un smagi. Novadi to preses konferenci, nedēļas nogalē izgulies, un parunāsim pirmdien.”

Abas pārtrauca sarunu, un Katrīne piezvanīja uz Tiesu medicīnas institūtu. Viņa negāja pa dienesta ceļu, bet pa taisno piezvanīja Aleksandrai Sturdzai, jaunajai tiesu medicīnas ekspertei, kurai nebija ne drauga, ne bērnu un kura neraudzījās uz darba laiku tik strikti. Un patiešām – Sturdza atbildēja, ka viņa kopā ar kādu kolēģi rīt līķi apskatīs.

Pēc tam Katrīne palika stāvam un nolūkojās uz mirušo. Varbūt tāpēc, ka pati bija iekarojusi savu vietu vīriešu pasaulē, viņai neizdevās apspiest nicinājumu pret sievietēm, kas labprātīgi padarīja

sevi atkarīgas no vīriešiem. Apstākļi, kas saistīja Susanni un Bertīni, bija ne tikai tas, ka viņas uzturēja vīrieši, – abas bija dalījušas arī vienu un to pašu vīrieti – par viņām trīsdesmit gadus vecāku nekustamo īpašumu magnātu Markusu Rēdu. Abu dzīve un eksistence balstījās uz to, ka viņas uzturēja citi – vīrieši ar naudu un darbu, kura viņām nebija. Viņu ieguldījums bija miesa, jaunība un skaistums. Un – tik lielā mērā, cik attiecības kļuva atklātas, – arī tas, ka viņu izraudzītais saimnieks varēja baudīt citu vīriešu skaudību. Taču pretstatā bērnam tādām sievietēm kā Susanne un Bertīne bija jādzīvo ar apziņu, ka šī mīlestība nav bez nosacījumiem. Agri vai vēl saimnieks viņas pametīs, un tad viņām būs jāatrod jauns vīrieti, kuram piesūkties. Vai arī jāļauj tam piesūkties viņām – kā nu uz to galu galā raudzījās.

Vai tā bija mīlestība? Varbūt drīzāk jājautā: vai arī tā bija mīlestība? Kāpēc ne? Tikai tāpēc, ka par to bija nomācoši domāt?

Starp kokiem ceļa virzienā Katrīne ieraudzīja klusi piebraukušās ātrās palīdzības zilās bākugunis. Viņa domāja par Hariju Holu. Jā, aprīlī viņa bija saņēmusi no Harija dzīvības zīmes – pārsteidzošā kārtā tā bija pastkartīte ar *Venice Beach* fotogrāfiju, pasta zīmogs Losandželosa. Gluži kā sonāra signāls no zemūdenes dziļi dzelmē. Teksts bija īss. “Atsūti naudu.” Joks, lai gan viņa nebija par to gluži droša. Kopš tā laika klusums.

Pilnīgs klusums.

Viņai galvā ieskanējās dziesmas pēdējais pantiņš, līdz kuram viņa nebija nonākusi.

Zilo vīriņ, atbildi, noblēj savu vēkšķīti,

Zilo vīriņ, nemirsti, nepamet jel puisīti.